

LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Nr 151 mars 2018

UTGIVEN SEDAN 1981

www.slmk.org

**I DETTA
NUMMER**

LÄKAR- UPPROPET

Vi vädjar till Sveriges läkare att ansluta sig till vårt upprop för FN:s kärnvapenkonvention!

**SLMK VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2016-2017**

ATOMBOMBSPODDEN

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**
Nobels fredspris 1985

Lessing och kärnvapnen – ett eko från debatten på 1980-talet

I år firar Svenska Dagbladets debattsida *Under strecket* 100 år genom att återpublicera ett urval av texter som publicerats genom åren. I slutet på januari kunde vi läsa en artikel av Doris Lessing från 1982 med rubriken *Fakta är vad folk behöver*.

Artikeln var ett inlägg i dåtidens kärnvapendebatt och klingar som ett eko från en svunnen tid. Men det är inte fakta om kärnvapenkrigets konsekvenser Lessing ville ge folk, utan hon ville visa hur politikerna tillsammans med freds rörelsen sett till att "folk i gemen inte kommer att förses med tillfreds-

detonationsförhållanden skulle ett omfattande radioaktivt nedfall förgifta människor tiotals mil bort. Sjukvårdsresurserna skulle få inriktas på att behandla dem som med basala insatser skulle ha en chans att överleva.

I en krigssituation idag skulle en stad knappast anfallas med ett enda vapen, och det framstår som otroligt att attacken skulle meddelas i så god tid att stadens alla invånare skulle hinna söka skydd eller evakueras innan staden förintas.

Fakta är vad folk behöver.

"FAKTA ÄR VAD FOLK BEHÖVER"

ställande skydd". Och det tillfredsställande skydd mot kärnvapen hon rekommenderade var en storsatsning på skyddsrum. Hon föreslog att man själv skulle bygga ett av lättåtkomligt material som till exempel stora avloppsrör.

Valet att återpublicera Lessings text kan förstås ses som ett inlägg i vår pågående inhemska debatt om landets försvarsförmåga och kärnvapenkonventionen.

Om ett kärnvapen med sprängstyrka på fem megaton skulle detonera i Stockholms innerstad skulle alla byggnader inom en halvmil krossas, också stålkonstruktioner och armerad betong. Glas och stål skulle smälta och allt levande dö omedelbart. Skyddsrum skulle bli krematorier. Inom 2,5 mil skulle allt brännbart fatta eld och människor utomhus eller i närheten av fönster drabbas av fullhudsbrännskador. Akutsjukhusen skulle ligga i grus, vägarna vara ofarbara. Beroende på väder- och

Lessings slutkläm, i ett slags perverterad modernism, är svår att ta till sig: "Som experterna uttrycker det: 'Att överleva ett kärnvapenkrig är inte svårt: det är en fråga om att få ordning på detaljerna.' Sådan expertis finns." Man undrar vilka experter Lessing satte sitt hopp till.

En blind och övermodig tro på teknologins förmåga att bevara oss ifrån ondo riskerar att invagga oss i falsk trygghet. Bunkrar och avloppsrör, eller förmåga till garanterad ömsesidig utplåning, var och är inte lösningen på kärnvapenhotet – varken 2018 eller 1982.

Endast total och ömsesidig nedrustning kan vara en garant för vår säkerhet. Att bedriva en tydlig nedrustningspolitik är att både visa insikt om det ofattbara mänskliga lidande som vore följden av varje användning av kärnvapen, och mod att dra de politiska konsekvenserna av denna förståelse. ❖

Andreas Tolf

Ordförande för Svenska Läkare mot Kärnvapen
andreas.tolf@slmk.org

1800 kärnvapen står redo att avfyras inom loppet av några minuter. Deras sprängstyrka motsvarar 50 000 Hiroshimabomber.

Än idag behandlar sjukhus i Hiroshima strålskadade och dokumenterar nya sjukdomar hos överlevare och deras barn.

Om världens största kärnvapen sprängdes över Eiffeltornet i Paris skulle blixten synas i Berlin och fönsterrutorna skallra i London.

Ett års kärnvapenutgifter motsvarar kostnaden för 14 år av FN:s fredsbevarande verksamhet.

Bli medlem!

Sätt in medlemsavgiften på BankGiro 901-0901 och mejla till medlem@slmk.org.

Läkare: 290 kr / år
Läkarstuderande: 100 kr / år
Associerad medlem 200 kr/ år

Du hittar oss på webben:

www.slmk.org
facebook.com/SLMK.1981

INNEHÅLL

4 LÄKARUPPROPET FÖR
FN:S KÄRNVAPENKONVENTION

6 SLMK VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2016-2017

17 ATOMBOMBSPODDEN - INTERVJU

18 LÄSTIPS / PÅ GÅNG

19 DETTA HAR HÄNT / MINNESORD

20 INTERNATIONELL UTBLICK

Läkare mot Kärnvapen nr 151 mars 2018
ISSN: 1400-2256 Upplaga: ca 4000 ex

Läkare mot Kärnvapen är en kvartalstidskrift
som ges ut av föreningen
Svenska Läkare mot Kärnvapen (SLMK)

SLMK är en av tio organisationer som ingår
i ICAN:s internationella styrgrupp.

Ansvarig utgivare: Jan Larsson
Linnég. 2 H, 753 32 UPPSALA
Tel 0725-66 87 25
E-post: jan.larsson@slmk.org

Red för detta nr: Jan Larsson, Ulf König,
Josefin Lind, Gabriel Holmbom, Clara Levin

Tryckeri: AM-tryck & reklam i
Hässleholm 0451-38 49 50

Layout: Gabriel Holmbom,
egdesign.gabriel@gmail.com

Manus till nästa nr skickas till:
Jan Larsson (adress ovan)

Prenumerationsärenden handläggs
av kansliet i Stockholm, adr se sid 18.

Tryckt på miljögodkänt papper.

Bankgiro 901-0901.

UTGIVNINGSPLAN

Nr	Manusstopp	Distribution
152	1 april	maj/juni 2018

FRAMSIDA:

ICAN firar Nobelpriset i Oslo! Foto: Ralf
Schlesener

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**
Nobels fredspris 1985

LÄKARUPPROPET

för FN:s kärnvapenkonvention Av Andreas Tolf

Som läkare är det vår uppgift att försvara mänskligt liv genom att förebygga sjukdom samt vårda och värna de sjuka. Ett kärnvapenkrig vore den yttersta humanitära och miljömässiga katastrofen.

Både den omedelbara och långsiktiga påverkan på mänskligt liv och hälsa skulle bli av ojämförlig omfattning och hota vår civilisations själva överlevnad. De medicinska åtgärderna som skulle finnas tillgängliga vid ett kärnvapenkrig vore ytterst begränsade. Den enda botten mot kärnvapenkrigets fasor är preventivt arbete, som innebär ett totalt avskaffande av dessa massförstörelsevapen.^{1,2,3}

Den 7 juli 2017 röstade 122 stater, däribland Sverige, för att anta avtalet som förbjuder kärnvapen. På samma

sätt har kemiska och biologiska vapen tidigare förbjudits. Förbudet innebär att det inte blir tillåtet att utveckla, använda, prova, utplacera, ta emot och hota med kärnvapen eller understödja andra länders kärnvapenprogram. För att förbudet ska träda i kraft krävs att 50 stater ratificerar avtalet. Den 20 september 2017 öppnade avtalet för underskrifter. I Sverige är det riksdagen som ratificerar avtalet.⁴

Det finns idag cirka 15.000 kärnvapen i världen. Av dessa står nästan 1.800 i beredskap för omedelbar avfyrning mot städer och civilbefolkning. Över tjugo år efter krigets slut utgör ett kärnvapenkrig alltså ett verkligt och allvarligt hot mot mänskligheten.⁵

Läkare har vittnat om kärnvapens konsekvenser alltsedan atombomberna

över Hiroshima och Nagasaki. År 1981 bildades International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) och fyra år senare tilldelades organisationen Nobels fredspris. Dess svenska förening, Svenska Läkare mot Kärnvapen, bildades redan 1981 efter ett upprop i Läkartidningen av ordförandena för Svenska Läkarförbundet, Svenska Läkaresällskapet och ett stort antal professorer vid landets medicinska fakulteter.^{6,7}

Det humanitära perspektivet på användningen av kärnvapen har det senaste decenniet förändrat debatten om kärnvapen till att handla om global kollektiv mänsklig säkerhet. Detta har öppnat för den förbudsprocess som drivits av kärnvapenfria länderna i nära samarbete med civilsamhället. International Campaign to Abolish

KORT OM FN:S KÄRNVAPEN-KONVENTION

FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen (Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, TPNW) är en konvention som bygger vidare på icke-spridningsavtalet (NPT) och syftar till en global kärnvapenedrustning. Konventionen är det första bindande internationella avtalet med målet att förbjuda kärnvapen. Det var den 7 juli 2017 som konventionen antogs efter fyra veckors intensiva förhandlingar vid FN i New York. Konventionen är en följd av resolution 71/258 som antogs av generalförsamlingen 2016.

Konventionen förbjuder bland annat utveckling, förvaring, användning och hot om användning av kärnvapen. En kärnvapenstat måste förbinda sig att förstöra sina kärnvapen enligt en bin-

dande plan innan man kan ansluta sig till konventionen.

I omröstningen som ledde fram till antagandet av konventionen deltog 124 stater. Av dem röstade 124 för, Singapore avstod, och Nederländerna, det enda Natoland som deltog i förhandlingarna röstade emot. Den 20 september 2017 öppnades avtalet för signering och nu i februari har 56 stater undertecknat konventionen och 5 har ratificerat den.

SVERIGES STÄLLNINGSTAGANDE

Sveriges deltog under förhandlingarna om förbudskonventionen och röstade för att den skulle antas. I höstas tillsatte regeringen en utredning med uppdraget att se över vilka konsekvenser som skulle kunna uppstå om Sverige skriver under konventionen. Utredaren

ska bland annat analysera eventuella följder avseende Sveriges samlade bi- och multilaterala säkerhets- och försvarspolitiska samarbeten och vilka möjligheter som finns att frånträda konventionen. Utredningen ska vara klar senast den 31 oktober 2018.

FÖRST SIGNERING, SEDAN RATIFICERING

Ett land ansluter sig till en konvention i två steg. Först sker ett undertecknande, signering, av konventionen, vilket ska ses som ett uttryck för att landets regering avser att verka för en ratificering. För att sedan ratificera konventionen krävs att landets nationella lagstiftning ses över och anpassas till konventionen. Först när denna process är klar kan konventionen ratificeras. Länder som har ratificerat en konvention kallas för konventionsstater.

Nuclear Weapons (ICAN) initierades av IPPNW år 2007 och har koordinerat över 500 organisationer i över 100 länder (december 2017) för att nå målet om ett kärnvapenförbud. I Sverige har Svenska Läkare mot Kärnvapen varit drivande i denna kampanj och i december 2017 fick kampanjen ta emot Nobels fredspris för insatserna för ett kärnvapenförbud.

Tillsammans med World Medical Association⁸, International Physicians for the Prevention of Nuclear War⁹ och andra humanitära organisationer¹⁰ uppmanar vi den svenska regeringen och riksdagen att skyndsamt underteckna och ratificera FN-avtalet som förbjuder kärnvapen, så att det kan träda i kraft och implementeras. ❖

REFERENSER

1. Effects of Nuclear War on Health and Health Services. Världshälsoorganisationen. 1987.
2. Proceedings of the First Congress of International Physicians for the Prevention of Nuclear War. International Physicians for the Prevention of Nuclear War. 1981.
3. Unspeakable suffering – the humanitarian impact of nuclear weapons. Fihn B (red). Reaching Critical Will. 2013.
4. Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons. A/CONF.229/2017/8. Generalförsamlingen, Förenta nationerna. 2017.
5. Status of World Nuclear Forces. Kristensen HM, Norris RS. <https://fas.org/issues/nuclear-weapons/status-world-nuclear-forces>. Federation of American Scientists. 2017.
6. Ledare: Läkare mot kärnvapen. Läkartidningen. 1981;78:4309.
7. Kärnvapenkrig – skall det få hända igen? Cederblom S. Läkartidningen. 1981;78:4326-7.
8. WMA Statement on Nuclear Weapons. World Medical Association. 1998, 2008, 2015.
9. Gemensamt uttalande av International Physicians for the Prevention of Nuclear War, World Medical Association, International Council of Nurses och World Federation of Public Health Associations. <https://peaceandhealthblog.com/2017/09/18/forward-step>. 2017.
10. Uttalande av Internationella Rödakorskommittén och Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen vid antagandet av FN-avtalet som förbjuder kärnvapen. <https://www.icrc.org/en/document/joint-statement-adoption-treaty-prohibition-nuclear-weapons>. 2017.

Skriv under på
www.slmk.org/upprop
och sprid till kollegor!

Uppropet kommer att överlämnas till regeringen i samband med att utredningen om ett svenskt tillträde till kärnvapenförbudskonventionen redovisas, vilket sker senast den 31 oktober 2018. Därefter tas namnen på sidan bort.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE VERKSAMHETSÅRET 2016-09-01 – 2017-08-31

Sammanställd av Josefin Lind

**SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN**
Nobels fredspris 1985

OM FÖRENINGEN

Svenska Läkare mot Kärnvapen är en ideell förening med målet att kärnvapenkrig ska förhindras genom att kärnvapnen avskaffas. Föreningens syfte är att sprida saklig, vetenskapligt välgrundad information om de medicinska effekterna av kärnvapen. Vi söker också främja forskning om kärnvapnens effekter och verkar för att debatten som förs är saklig och vetenskapligt korrekt. Svenska Läkare mot Kärnvapen ingår i den internationella federationen International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som tilldelades Nobels fredspris 1985. Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet. Svenska Läkare mot Kärnvapen sitter även i den internationella styrgruppen i International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN).

MEDLEMSKAP

Svenska Läkare mot Kärnvapen organiserar läkare och medicine studerande samt lärare vid medicinsk fakultet. Vid verksamhetsårets utgång hade vår förening 2272 betalande medlemmar och 8 studentmedlemmar, vilket var en ökning jämfört med föregående år. Medlemsavgiften är för läkare 290 kr per år och för studenter 100 kr per år. Avgiften har varit oförändrad sedan ett tiotal år. Av medlemmarna är 53 % män och 47 % kvinnor, vilket speglar Läkarförbundets medlemsbas.

ASSOCIERAT MEDLEMSKAP

Efter att tre yrkesföreningar mot kärnvapen, *Forskare och ingenjörer mot kärnvapen*, *FIMK*, *Sjuksköterskor, sjukgymnaster och analytiker mot kärnvapen*, *SSAMK*, samt *Svenska tandläkare mot kärnvapen*, *STMK*, valt att lägga ner sina respektive föreningar har deras medlemmar erbjudits att bli associerade medlemmar i SLMK. De kan då fortsätta sitt engagemang mot kärnvapen inom SLMK:s ram. Medlemsavgiften för våra associerade medlemmar är 200 kr per år. Den största gruppen av associerade medlemmar utgörs av f.d. FIMK-medlemmar med nära 150 betalande. De f.d. STMK-medlemmarna är ca 100 och de f.d. SSAMK-medlemmarna är 5. SLMK välkomnar fler associerade medlemmar med dessa professioner.

STYRELSEN, VERKSTÄLLANDE UTSKOTTET OCH ÅRSMÖTET

En presentation av styrelsens ledamöter finns på föreningens webbplats, www.slmk.org. Styrelsen har haft 6 sammanträden under verksamhetsåret. Det första hölls i början av september 2016 på Klubbensborg i Mälärhöjden i Stockholm. Det andra styrelsemötet hölls i november

2016 i Stockholm. I januari 2017 hölls ett kort styrelsemöte före årsmötet, ett konstituerande styrelsemöte direkt efter årsmötet och därefter ett vanligt styrelsemöte. Dessa möten hölls i Stockholm. I samband med årsmötet hade vi besök av journalisten och författaren Mattias Berg som skrivit boken *Dödens Triumf*. Vårsmötet hölls i april 2017 i Tyresö, Stockholm.

På årsmötet i Stockholm i januari 2017 deltog av ett 15-tal medlemmar. På årsmötet trädde tre motioner i kraft med förslag till stadgeändringar gällande rutin för sammankallande av extra föreningsmöte, rutin för att kommunicera valberedningens förslag till medlemmarna inför årsmötet samt de associerade medlemmarnas roll i föreningen. Detta var andra läsningen; motionerna antogs första gången på årsmötet i Uppsala 2016.

Vid årsmötet omvaldes Andreas Tolf som ordförande. Åsa Lindström och Martin Tondel omvaldes som vice ordföranden. Styrelsen består av 10 ordinarie medlemmar och 5 suppleanter. Som föreningens auktoriserade revisor omvaldes Christina Gotting och Eva Stein omvaldes som föreningens auktoriserade revisorssuppleant. Som föreningsrevisor omvaldes Bengt Lindell och som dennes suppleant Kristina Olofsson. Föreningsrevisorn fyller även funktionen som mottagare av meddelanden från "visselblåsare". Till valberedning omvaldes Carin Odhner, Johannes Norberg och Erik Wareborn.

Verkställande utskottet (VU) håller månatliga sammanträden via Skype. VU utgörs av sju styrelsemedlemmar: ordföranden, de två vice ordförandena, sekreteraren, studentrepresentanten, Leonore Wide och Gunnar Westberg. Kassaförvaltare Klas Lundius, generalsekreterare Josefin Lind och projektledare Clara Levin är ständigt adjungerade medlemmar i VU.

Vårsmötet i april 2017 hölls på Lilla Tyresö vandrarhem i Tyresö i Stockholm. Det var organiserat som ett styrelsemöte kombinerat med en medlemshelg, öppet för alla medlemmar, där även barn och familjemedlemmar var välkomna. Sveriges nedrustningsambassadör Eva Walder besökte mötet och berättade om den nyligt avslutade första förhandlingsveckan om ett kärnvapenförbud i FN. Mötesdeltagarna delades upp i grupper och arbetade i workshops om psykologiska aspekter på kärnvapen samt om hur vi värvar medlemmar och håller kvar engagemang, även om tiden är knapp. På mötet deltog ca 20 personer totalt.

KONTOR OCH PERSONAL

Föreningen har sitt huvudkontor på Norrtullsgatan 45, Stockholm. Josefin Lind är föreningens generalsekreterare och ansvarar bland annat för kontorets verksamhet och personalfrågor. Hon representerar föreningen i många olika sammanhang. Clara Levin arbetar med föreningens olika projekt, webbplatser och aktiviteter på sociala medier. Ceresse Olsson sköter den löpande ekonomin, medlemsregistret och övriga administrativa uppgifter. Hon deltar även i olika projekt som Svenska Läkare mot Kärnvapen driver. Jane Földes har under verksamhetsåret vikarierat för Ceresse under hennes föräldraledighet. Klas Lundius som sedan många år varit föreningens kassaförvaltare ansvarar för kapitalförvaltningen.

EKONOMI OCH FÖRVALTNING

Svenska Läkare mot Kärnvapen har en stabil ekonomisk situation. Internt genererade medel i form av medlemsavgifter, gåvor från medlemmar och givare samt spararnas bidrag via Swedbank Humanfond utgjorde under verksamhetsåret ca 70 % av föreningens inkomster. Framför allt medlemmarna och de associerade medlemmarna skänker regelbundet extra bidrag till verksamheten. Vi har dessutom en krets med trogna givare och stödpersoner. Totalt är det ca 2 500 personer som skänker bidrag. Givarnas generösa svar på våra brevupprop gör att vi i regel kan mobilisera ekonomiska resurser för angelägna projekt vilket är mycket värdefullt. Det ideella sparandet i Swedbank Humanfond gav oss i februari 2017 totalt 400 668 kr. Totalt under 23 år, fr.o.m. 1994 t.o.m. 2017, har föreningen erhållit 10 356 668 kr från det ideella sparandet i Humanfonden.

Bokslutet den 31 augusti 2017 visade på ett resultat på -33 426 kr. Föreningen har en god likviditet och vid bokslutet var ca 19 % placerat i aktiefonder exponerade mot Sverige och övriga Europa. Resterade kapital var placerat i en blandfond, i företagsobligationsfonder och på bankkonto. Årsredovisningen finns på webbplatsen. Svenska Läkare mot Kärnvapen har som policy att inte placera i fonder eller bolag som har anknytning till kärnvapenindustrin.

Från Folke Bernadotteakademin beviljades i januari 2017 ett verksamhetsstöd på 432 175 kr och ett projektbidrag på 335 711 kr. Verksamhetsstödet var riktat till tidskriften Läkare mot Kärnvapen, lokalhyra för vårt Stockholmskontor inklusive del av lön för administrativt arbete, Almedalsveckan samt närvaro vid Första utskottet i FN:s Generalförsamling i New York.

Under verksamhetsåret har två olika projekt varit aktuella. Det ena projektet som gick under namnet "En osäker värld" innefattade en ny publikation med vetenskaplig prägel som lanserades i december 2016 och har tryckts upp i två omgångar. Projektet för 2017 gick under rubriken "Förbud i fokus" och innefattar arbete om FN:s konvention om ett kärnvapenförbud. I det ingick deltagande på de två konferenserna om förbudsavtalet, ta fram en ny skrift om förbudet och nå ut till politiker.

SVENSK INSAMLINGSKONTROLL OCH 90-KONTON

Svenska Läkare mot Kärnvapen har två 90-konton och den ekonomiska redovisningen kontrolleras därför enligt Svensk Insamlingskontrolls föreskrifter. De stipulerar att minst 75 % av insamlade medel skall användas till föreningens ändamål. Svenska Läkare mot Kärnvapen har alltid klarat den gränsen med god marginal.

KVALITETSKOD ENLIGT FRII:S RIKTLINJER

Föreningen är medlem i Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRII, och har utarbetat en kvalitetskod enligt deras riktlinjer. Som koden föreskriver, upprättar Svenska Läkare mot Kärnvapen årligen en effektrapport. Kvalitetskoden och effektrapporten återfinns på Svenska Läkare mot Kärnvapens webbplats enligt FRII:s föreskrifter.

KLIMATKOMPENSATION FÖR FLYGRESOR

Vid årsmötet 2009 beslutades att Svenska Läkare mot Kärnvapen ska klimatkompensera för alla flygresor som görs i föreningens regi. Efter några års beräkningar av utsläpp av koldioxid-ekvivalenter från individuella flygresor bestämde styrelsen 2013 att föreningens klimatkompensation tills vidare sker genom årlig inbetalning av 10 000 kr till Vi-skogen.

FÖRENINGSARKIV

Arkivet överlämnades i välsorterat skick i slutet av år 2014 som gåva till Arbetarrörelsens Arkiv för att finnas tillgängligt för framtida forskning. Kvarvarande material som vi valt att spara ännu någon tid förvaras i ett hyrt förrådsutrymme.

DATASKYDDSFÖRORDNINGEN

Under kommande verksamhetsår kommer ett EU-direktiv med stärkta rättigheter för individens ägandeskap av personuppgifter. Det är ett omfattande arbete för föreningen att systematiskt anpassa medlemsregister, rutiner, avtal med tryckerier etc. för att säkerställa att vi följer dataskyddsförordningen General Data Protection Regulation (GDPR). Detta arbete inleddes under året med Josefin Lind som koordinator. I arbetsgruppen ingår även Andreas Tolf och Klas Lundius.

FRIVILLIGARBETE OCH ERSÄTTNINGAR

Föreningsarbetet vilar till stor del på ideellt arbete. Många medlemmar bidrar med både stora och små arbetsinsatser. Från det gångna verksamhetsåret inrapporterade 44 personer totalt 672 arbetsdagar ideellt utfört arbete. Beträffande ersättning till medlemmarna har SLMK en sparsam policy som formaliserades med ett styrelsebeslut 2013. Vid styrelsemöten erhåller styrelsemedlemmarna

kostnadstäckning för resa och övernattnig. Inför konferenser och andra möten tas beslut från gång till gång. Full kostnadstäckning ges i regel bara till studenter och anställda samt ibland till personer som har specifika uppdrag för föreningens räkning. I övriga fall ersätts endast konferensavgiften eller ges resebidrag motsvarande billigaste resa.

MEDLEMSBREV

Förutom tidskriften *Läkare mot Kärnvapen* får föreningens medlemmar vanligtvis tre medlemsbrev per år med aktuell information om arbetet med kärnvapenedrustning och föreningens verksamhet. Det inkluderar två insamlingsbrev, ett i april och ett i samband med Hiroshimadagen i augusti, med förfrågan om ekonomiskt stöd till specifika projekt. Den som missat att betala sin medlemsavgift erhåller dessutom flera påminnelsebrev med ytterligare information.

FORTBILDNING OCH UTVECKLING

En ständig fortbildning inom kärnvapenfrågan sker för medlemmarnas del genom tidningen *Läkare mot Kärnvapen* och medlemsutskicken. Rikligt med aktuell information finns tillgängligt för alla på föreningens webbplats och i sociala medier. Många medlemmar prenumererar på ett elektroniskt nyhetsbrev som utsändes ungefär 6 gånger per år av Leonore Wide och Meit Krakau. Dessemellan skickas olika nyheter ut via samma e-postlista. På våra styrelsemöten ingår ofta utbildningsinslag.

Personalen fortbildas dessutom genom kurser och utbildningar från bland annat Idea, vår arbetsgivarorganisation om frågor som rör anställning och arbetsrätt, FRII om frågor kring insamling, dataskyddsfrågor och dialog med medlemmar, PwC om revision och ekonomisk kontroll men också Globalportalen om sociala medier.

LÄKARE MOT KÄRNVAPENS VETENSKAPLIGA RÅD

Läkare mot Kärnvapens vetenskapliga råd består av 12 ledamöter hemmahörande inom olika vetenskapsområden. Rådets uppgift är att följa utvecklingen inom kärnvapenområdet och bidra med kunskap i egenskap av specialister inom respektive område. Det vetenskapliga rådet samarbetar med Pugwash och söker ordna gemensamma aktiviteter med dem. Under det gångna verksamhetsåret har rådet haft två möten, ett i Stockholm och ett i Uppsala. Rådet har gemensamt författat ett debattinlägg inför minnesdagen av bombningarna av Hiroshima och Nagasaki som publicerades i Svenska Dagbladet den 6 augusti.

TIDSKRIFTEN LÄKARE MOT KÄRNVAPEN

Tidskriften är vår medlemsskrift och utkommer med fyra nummer per år med en upplaga på ca 3 500 exemplar. Det är den enda tidskrift i Sverige som enbart bevakar kärnvapenedrustning. Redaktionen består av Jan Larsson (ansvarig utgivare) och Ulf König, vilka sedan ett tjugotal år varit huvudredaktörer för tidningen, Josefin Lind, Clara Levin samt Gabriel Holmbom med ansvar för layout. Under vinjetten "Internationell utblick" medverkar Inge

Axelsson med aktuella notiser och referat från många internationella tidskrifter och databaser. Tidningen är även medlemsblad för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben. På utskickslistan står många bibliotek och institutioner samt personer verksamma inom politik och förvaltning, fredsföreningar och våra stödpersoner. Tidningen kan läsas på föreningens webbplats.

Under verksamhetsåret utgavs följande nummer med respektive huvudtema:

- **Nr 145** oktober 2016. *En personlig berättelse om Hiroshima och Nagasaki* av journalisten, författaren och översättare Yukiko Duke. *Stora steg mot ett kärnvapenförbud togs i Genève.*
- **Nr 146** november 2016. *Världens stater har fattat ett historiskt beslut. Kärnvapen ger osäkerhet, inte fred* av freds- och konfliktforskaren Peter Wallensteen.
- **Nr 147** januari 2017. *Världens läkare möts i Havanna, rapport från IPPNW:s styrelsemöte.* Verksamhetsberättelsen för 2015–2016.
- **Nr 148** juni 2017. *Världens länder förbjuder kärnvapen, rapport från förhandlingarna i New York. Should the ban treaty oblige its parties to ratify the NPT?* av doktoranden i Internationella relationer vid Oxfords universitet Kjølv Egeland.

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPENS WEBBPLATS www.slmk.org

Föreningens webbplats sköts till största del av projektledare Clara Levin. Uppdatering sker regelbundet. På bloggen bidrar medlemmar och personal med egna, personliga reflektioner. Under verksamhetsåret har det blivit ett 30-tal blogginlägg, inte bara av föreningens medlemmar utan även av gästbloggare.

FÖRENINGEN I SOCIALA MEDIA

Svenska Läkare mot Kärnvapen på Facebook, [facebook.com/SLMK](https://www.facebook.com/SLMK). 1981 uppdateras så gott som dagligen och har i augusti 2017 drygt 1 600 följare. Föreningens twitterkonto, twitter.com/IPPNWSweden, har ett hundratal följare och instagramkontot, [instagram.com/lakaremotkarnvapen](https://www.instagram.com/lakaremotkarnvapen), ca 150 följare. Svenska Läkare mot Kärnvapen är medlem i Globalportalen. En kort informationsfilm om föreningen och arbetet för kärnvapenedrustning "Vi är Läkare mot Kärnvapen" kan ses på webbplatsen och på Youtube med engelsk textning [youtube.com/watch?v=3X8jXNrRFJY](https://www.youtube.com/watch?v=3X8jXNrRFJY)

LÄR OM KÄRNVAPEN www.läromkarnvapen.se

Lär om Kärnvapen är en webbaserad informationsdatabas om kärnvapen med många olika infallsvinklar. Texterna finns på svenska, norska, engelska och med sammanfattningar på ryska. De ger grundläggande information om kärnvapenfrågorna och är tänkta som en resurs för alla som är intresserade av att lära sig mer om dessa frågor. Sidan uppdateras regelbundet. Till Lär om Kärnvapen hör också ett material med hjälpmedel för lärare där det finns idéer och inspiration för skolundervisning, närmast tänkta för årskurs 7 - 9, gymnasiet och folkhögskolor. Materialet baserar sig på ett mer omfattande material från ICAN:s webbplats.

AKTIVITETER INRIKES

ALMEDALSVECKAN 2017

Föreningen representerades detta år under Almedalsveckan av fem medlemmar. Det var något färre än tidigare år då det sammanföll med sista veckan av förhandlingarna om kärnvapenförbud i FN New York.

Föreningen arrangerade ett seminarium i Läkartidningens tält om medicinska och humanitära effekter av kärnvapen och varför man som vårdpersonal ska engagera sig i kärnvapenfrågan. Svenska Läkare mot Kärnvapens vice ordförande Åsa Lindström deltog tillsammans med Röda Korsets ordförande Margareta Wahlström. Svenska Läkare mot Kärnvapens ordförande Andreas Tolf deltog också på Skype från New York och berättade om förbudsförhandlingarna. Samtalet modererades av sjuksköterskan och associerade medlemmen Eva Petersson. Åsa Lindström deltog även i en panel arrangerad av FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut). Övriga deltagare var Anders Ringbom, forskare FOI och expert på CTBT och John Rydqvist, säkerhetspolitisk analytiker FOI. Marika Griehsel var moderator. Hela paneldiskussionen finns på webben:

www.bistandsdebatten.se/events/karnvapnen-hotet-och-nedrustningen

Dessutom genomförde gruppen två gånger under veckan samma blodtrycksaktion som tidigare år. Många stannade till och fick blodtryck mätta och information om kärnvapens konsekvenser och att förhandlingar om ett globalt förbud mot kärnvapen just höll på att slutföras.

HIROSHIMADAGEN 2017

Denna dag högtidlighålls minnet av atombombernas offer i Hiroshima och Nagasaki 6 och 9 augusti 1945. I Stockholm arrangerades traditionsenligt en manifestation för fred och nedrustning i Storkyrkan i Gamla Stan. Talare var i år Kristina Ljunggren, domkyrkokaplan, Bo Hermansson, vice ordförande Svenska Röda Korset samt Åsa Lindström, vice ordförande i Svenska Läkare mot Kärnvapen. Åsa överlämnade årets Anti-atombombsdiplom till Beatrice Fihn, chef för ICAN, the International Campaign to Abolish Nuclear Weapons. Beträffande övriga lokala manifestationer, v.v. se lokalgruppernas rapporter från Göteborg och Örebro och Skåne.

ANTI-ATOMBOMBSDIPLOMET

Denna dag högtidlighålls minnet av atombombernas offer i Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945. SLMK skickade ut två pressmeddelanden, det första den 2 augusti med information om Hiroshimadagens program i Storkyrkan, det andra den 6 augusti med en påminnelse. Beträffande lokala manifestationer, v.v. se lokalgruppernas rapporter från Stockholm, Göteborg och Örebro.

DEBATTARTIKLAR OCH INSÄNDARE

Svenska Läkare mot Kärnvapens utmärkelse för betydande insatser i arbetet för en kärnvapenfri värld utdelades första gången 2009. Årets diplom 2017 gick till Beatrice Fihn, chef för ICAN Genève. Utdelningen sker årligen på Hiroshimadagen den 6 augusti i Storkyrkan i Stockholm.

NUCLEAR ABOLITION DAY 2016

Vi lanserade en kampanj på sociala medier för att sätta press på regeringen att öka engagemanget i kärnvapenfrågan och för att regeringen skulle leva upp till sina ord. Kampanjen gick under namnet #minnetkräverhandling och nådde cirka 4 000 personer på sociala medier.

ICAN WEEK OF ACTION

I februari anordnades det en kampanjvecka på sociala medier internationellt för att skapa uppmärksamhet inför att förhandlingarna om FN:s konvention om ett kärnvapenförbud skulle starta. Kampanjen i Sverige nådde cirka 1 000 personer.

GLOBAL HEALTH NIGHT 2016

Svenska Läkare mot Kärnvapen deltog med tre medlemmar på Global Health Night på Karolinska Institutet i Stockholm den 24 oktober 2016: Meit Krakau, Åsa Lindström och Wenjing Tao. Det är ett årligt återkommande globalt event med syfte att sammanföra studenter, forskare och yrkespersoner som arbetar med globala hälsofrågor.

FÖRELÄSNINGAR

Svenska Läkare mot Kärnvapen erbjuder kostnadsfria föreläsningar till skolor, föreningar, politiska aktörer m.fl. Under verksamhetsåret har föreningen genomfört följande föreläsningar:

Andreas Tolf har under verksamhetsåret föreläst på Utrikespolitiska föreningen på Örebro universitet den 21 februari 2017, ca 20 studenter närvarade.

Åsa Lindström har föreläst under verksamhetsåret vid två tillfällen. Första gången för SSU i Västerås 5 september 2016 med 14–18 deltagare och andra gången på Europa-skolan i Strängnäs 16 december 2016 där ca 15 elever deltog.

Gunnar Westberg har under verksamhetsåret föreläst i Korpilombolo om Harry Martinsson, Aniara och kärnvapen. Han har också talat vid föreningsmöten i Laholm och Tranemo samt i skolor i Göteborg och Västra Götaland. David Victorin föreläste på Varbergs sjukhus, med två nya medlemmar som resultat.

Clara Levin har hållit två föreläsningar under verksamhetsåret. Den första hos Stockholms fredsförening 24 oktober 2016, ca 15 personer deltog och den andra på Södra Latins gymnasium 31 maj 2017, 3 personer deltog. Clara Levin, Beatrice Fihn, Richard Lennane och John Borrie besökte Globala gymnasiet den 23 november 2016, 20 personer deltog.

Christina Vigre Lundius föreläste för en diskussionsklubb i Lund.

Birgitta Kastlund har hållit flera föreläsningar på olika håll i Skåne.

BREV

Föreningen har under verksamhetsåret skickat flera brev till ministrar med syfte att på ett officiellt och registrerbart sätt kommunicera om kärnvapenfrågan, vår verksamhet och vikten av att agera skyndsamt i frågan. I september 2016 skrev vi ett brev till utrikesminister Margot Wallström där vi kritiserade regeringens hållning i frågan om Indiens medlemskap i Nuclear Suppliers Group. I oktober 2016 skickade vi tillsammans med Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen ett brev till ministern för utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin om att Sverige måste rösta ja i FN:s generalförsamling till att inleda förhandlingar om ett kärnvapenförbud. Vi ombesörjde även att atombombsöverlevaren Setsuko Thurlow skickade ett brev till utrikesminister Margot Wallström och försvarsminister Peter Hultqvist i oktober 2016 med samma uppmaning. I februari 2017 skickade vi tillsammans med Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet ett brev med ansökan om att få träffa utrikesministern och diskutera de kommande förbudsförhandlingarna. I mars 2017 skickade vi vår publikation "En osäker värld" med ett foljebrev till riksdagsledamöter i försvars- och utrikesutskottet. I juli 2017 skickade vi även ett e-brev från förbudsförhandlingarna till utrikesministern för att göra henne uppmärksam på några brådskande ärenden angående Sveriges agerande under förhandlingarna.

DEBATTARTIKLAR, PRESSMEDDELANDEN OCH INSÄNDARE

DEBATTARTIKLAR

6 augusti 2017 – Hotet från kärnvapen allt mer påtagligt, Göteborgs-Posten

6 augusti 2017 – Vetenskapliga rådet: Vi kan inte blunda för kärnvapenhotet, SvD

19 juli 2017 - FN-avtalet banar väg för en värld utan kärnvapen, DN

24 juli 2017 - Att ändra normer tar tid och möts alltid av motstånd, DN

Juni 2017 – Nu har vi en historisk chans att förbjuda kärnvapen i 5 lokaltidningar

14 februari 2017 - Låt oss skriva historia – förbjud kärnvapen, Aftonbladet

Februari/mars 2017 – Orangea kuvertet med mörk baksida i 15 lokaltidningar

8 november 2016 – Nytt ramverk för AP-fonderna – viktig hörnsten i regeringens hållbarhetsarbete, Aktuell hållbarhet

28 september 2016 – Varför verkar inte Sverige för att förbjuda kärnvapen? SVT Opinion

Sammanlagt: 27 stycken

INTERVJUER OCH KOMMENTARER

6 augusti 2017 – Andreas Tolf intervjuas i Uppsala Nya Tidning

7 juli 2017 – Josefin Lind intervjuas i TT om att förbudet antogs, upptagen i 2 tidningar

17 juni 2017 – Forskare hoppas på kärnvapenförbud, Josefin Lind intervjuas i DN

18 juni 2017 – Starkt motstånd mot ett nytt kärnvapenförbud, Josefin Lind intervjuas i ETC

4 maj 2017 – Pensionspengar går till kärnvapen, intervju med Josefin Lind i Dagens Industri
3 januari 2017 – Beatrice Fihn intervjuas i DN Insidan
27 mars 2017 – Josefin Lind intervjuas i TT, upptagen i 24 tidningar
23 mars 2017 – Beatrice Fihn intervjuas i Mänsklig säkerhet
1 december 2016 – Göteborgare på väg till Nattfestivalen i Korpilombolo, intervju med Gunnar Westberg upptagen i 2 artiklar i Sveriges radio
28 oktober 2016 – SLMK som källa om att förbudsförhandlingarna röstades igenom i FN, i 8 artiklar

Sammanlagt: 10 stycken

ÖVRIGT

Augusti 2017 – Andreas Tolf skriver ledartitel i Miljömagasinet.
14 oktober 2017 – Krönika i Pax

PRESSMEDDELANDEN

16 augusti 2017 - Läkare mot Kärnvapen kräver att USA och Nordkorea söker efter diplomatiska vägar
4 augusti 2017 – Mottagare av årets anti-atombombsdiplom
1 augusti 2017 – Hiroshimadagen 2017
7 juli 2017 – FN har antagit ett historiskt kärnvapenförbud!
4 juli 2017 – På fredag beslutar FN om ett förbud mot kärnvapen
15 juni 2017 – Ett förbud mot kärnvapen inom räckhåll
23 maj 2017 – Avtal som förbjuder kärnvapen tar form
1 april 2017 – Kärnvapenförbud förhandlas fram i FN
27 mars 2017 – Förhandlingar om ett förbud mot kärnvapen startar i FN
10 februari 2017 – Förhandlingar i FN om ett förbud mot kärnvapen
28 oktober 2016 – Historiskt FN-beslut: förbud mot kärnvapen förhandlas 2017
18 oktober 2016 – Regeringen ger besked i kärnvapenfrågan: Sverige stödjer förhandlingar om förbud
14 oktober 2016 – Historisk chans att förbjuda kärnvapen
9 september 2016 - Svenska Läkare mot Kärnvapen fördömer Nordkoreas provsprängning och uppmanar till global nedrustning

Sammanlagt: 14 stycken

BLOGGAR

31 augusti 2017 – Debattens alla missförstånd om kärnvapenförbudet
15 augusti 2017 – Nordkorea och USA: Kärnvapenavskräckning fungerar inte
7 juli 2017 – Det sista massförstörelsevapnet är förbjudet!
4 juli 2017 – På fredag beslutar FN om ett förbud mot kärnvapen
28 juni 2017 – Senaste nytt från New York – steg i rätt riktning men kryphål kvarstår
23 juni 2017 – En annorlunda midsommar
19 juni 2017 – Women's march to ban the bomb
19 juni 2017 – Förbudet tar sig en allt tydligare form
8 juni 2017 – Nedräkningen har börjar, nu förbjuder vi kärnvapen!
6 maj 2017 – Första veckan av NPT PrepCom
2 maj 2017 – En ny cykel av NPT börjar
6 april 2017 – En demokratisk process och skamliga beteenden
29 mars 2017 – Nu förbjuder vi faktiskt kärnvapen!
27 mars 2017 – Kärnvapenstater protesterar utanför FN:s generalförsamling
24 mars 2017 – Nu startar förhandlingar om ett kärnvapenförbud!

17 februari 2017 – Visa ditt stöd för en kärnvapenfri värld!
16 februari 2017 – Dina pensionspengar bidrar till utvecklingen av kärnvapen
15 februari 2017 – För att täppa till alla kryphål
14 februari 2017 – Investera i en framtidstro för alla!
13 februari 2017 – Vi har inte råd med misstag
12 februari 2017 – Ett förbud är det första steget för en kärnvapenfri värld!
11 februari 2017 – Var med och skriv historia!
31 januari 2017 – Guest editorial: After the ban
23 januari 2017 – Var med och skapa historia!
21 december 2016 – Året som gått
11 november 2016 – Guest editorial: A revolution has begun
9 november 2016 – Med Trumps finger på avfyrningsknappen
2 november 2016 – Arbetet mot förbudet fortsätter!
1 november 2016 – Guest editorial: Another perspective
18 oktober 2016 – En seger för civilsamhället och den feministiska utrikespolitiken
14 oktober 2016 – Kärnvapenöverlevare vädjar till den svenska regeringen
13 oktober 2016 – Vi har tröttnat på vackra ord, dags för handling
12 oktober 2016 – Dags för Socialdemokraterna att leverera
11 oktober 2016 – Lev upp till dina ord Wallström
26 september 2016 - Sveriges vackra ord gör inte skillnad i kampen mot kärnvapen

Sammanlagt: 35 stycken

ATOMBOMBSPODDEN

5 stycken

SAMARBETE MED SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Sedan World Medical Association (WMA) antog en resolution om att den medicinska professionen har en plikt att arbeta för avskaffandet av kärnvapen har Svenska Läkare mot Kärnvapen återknutit kontakterna och samarbetet med Sveriges Läkarförbund. IPPNW skrev tillsammans med WMA, ICN och WFPFA i the Guardian vilket följdes upp i Sverige med debattartikel. Under verksamhetsåret har inga direkta aktioner genomförts men kontakterna har kvarhållits och dialog sker regelbundet.

RIKSDAGEN

Josefin Lind och Leonore Wide håller kontakt med Riksdagens nätverk mot kärnvapen som bildades på initiativ av Svenska Läkare mot Kärnvapen i riksdagen för några år sedan. NGO-kontakter är Josefin Lind och Sofia Tuvestad, IKFE Arbetet består i att arrangera seminarier någon gång per termin och däremellan uppdatera utrikesutskottets

och försvarsutskottets ledamöter i kärnvapenfrågan. Under 2016–2017 har enskilda ledamöter träffats vid ett par tillfällen och två seminarier har arrangerats. Ett i november 2016 med inbjudna internationella experter: Beatrice Fihn chef för ICAN i Genève, John Borrie forskningschef för United Nations Institute for Disarmament Research (UNIDIR) och f.d. nedrustningsdiplomaten och numera civilsamhällesaktören Richard Lennane, och ett möte i juni 2017 med nedrustningsambassadör Eva Walder.

UTRIKESDEPARTEMENTET

Svenska Läkare mot Kärnvapen följer uppmärksamt hur Sveriges regering agerar i olika internationella fora där kärnvapennedrustning och icke-spridning avhandlas, och vi diskuterar detta med representanter för Utrikesdepartementets enhet för Nedrustning och Icke-spridning. Under året har vi haft tre större möten med enheten (september 2016, mars 2017 och maj 2017) och tre möten med Sveriges nedrustningsambassadör Eva Walder i mindre format (september 2016, december 2016 och januari 2017). Vi har även haft två möten med Utrikesdepartementets enhet för Folkrätt, Mänskliga Rättigheter och Traktaträtt i april och maj 2017.

FÖRSVARSDPARTEMENTET

I februari 2017 träffade tre representanter för Svenska Läkare mot Kärnvapen, Gunnar Westberg, Josefin Lind och Clara Levin, en representant från Försvarsdepartementet för att presentera vår förening och varför vi anser att Sverige måste stödja och delta aktivt i förhandlingarna om ett kärnvapenförbud samt få veta vilka eventuella hinder för detta som departementet anser föreligger.

SCHYSSTA PENSIONER

Vi arbetar aktivt i nätverket Schyssta Pensioner som består av 13 organisationer. Nätverket arbetar för att få till nya regler för AP-fonderna som ska ta hänsyn till mänskliga rättigheter och hållbarhet. Den 7 juli kom ett förslag till nya regler för första–fjärde AP-fonderna. Förslaget är under hösten uppe för remiss och kommer troligtvis att träda i kraft i juli 2018. Enligt våra senaste beräkningar hade Första–Fjärde AP-fonderna den 30 juni investeringar på närmare 11,5 miljarder kronor i bolag kopplade till kärnvapen. Dessa bolag finns på Sjunde AP-fondens svarta lista och blir även granskade av kampanjen Don't Bank on the Bomb.

NÄTVERKET FÖR KÄRNVAPEN-NEDRUSTNING

Inom detta nätverk samarbetar ett 15-tal svenska organisationer för fred och nedrustning vilkas representanter träffas regelbundet i Stockholm. Den gemensamma plattformen är arbetet för en kärnvapenfri värld. Svenska Läkare mot Kärnvapen representeras av Leonore Wide, som fungerat som Nätverkets ordförande sedan drygt ett tiotal år, och Meit Krakau som oftast sköter protokollförandet från mötena. Angående seminarier anordnade av Nätverket, v.v. se Stockholmsföreningens aktiviteter nedan.

LIFE-LINK FRIENDSHIP-SCHOOLS

Christina Vigre Lundius håller kontakt med denna organisation som arbetar med fredsutbildning i skolor i många länder. Life-Link grundades och drevs av framlidne Hans Levander, som också var aktiv medlem i SLMK i många år.

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Svenska Läkare mot Kärnvapen är associerad medlem i Svenska Läkaresällskapet. Leonore Wide har som föreningens representant deltagit i fullmäktigemöten, dock inte under detta verksamhetsår.

EN OSÄKER VÄRLD

Publikationen "En osäker värld – kärnvapnens konsekvenser och nedrustningens framgångar" lanserades den 21 december 2016. Det är en vetenskaplig skrift med innehåll från bland annat Peter Wallensteen, Yukiko Duke och Hans Corell. Första upplagan trycktes i 300 exemplar och andra upplagan trycktes i 500 exemplar.

PEACE BOAT

Den 2 juni besökte Peace Boat Stockholm. Tillsammans med 4 överlevare från Hiroshima och Nagasaki besökte vi gymnasieskolan Didaktus Liljeholmen och Sveriges nedrustningsambassadör Eva Walder.

INTERNATIONELLT ARBETE

INTERNATIONAL PHYSICIANS FOR THE PREVENTION OF NUCLEAR WAR – IPPNW

IPPNW är en världsfederation med aktiva föreningar i ett 30-tal länder spridda över hela världen. Svenska Läkare mot Kärnvapen håller kontakt med IPPNW:s huvudkontor i USA och systerföreningar i ett flertal länder. Under verksamhetsåret har Svenska Läkare mot Kärnvapen inte haft någon representant i IPPNW:s styrelse, vilket vi tidigare haft under många år. Gunnar Westberg, tidigare co-president i IPPNW och International Councilor för IPPNW, håller dock fortlöpande kontakt med personer i IPPNW:s ledning och är en av skribenterna på IPPNW:s blogg <https://peaceandhealthblog.com>.

Svenska Läkare mot Kärnvapen betalar årligen den överenskomna medlemsavgiften på 4 USD per medlem och år till centrala IPPNW d.v.s. omkring 10 000 USD per år. Svenska Läkare mot Kärnvapen tillhör sedan många år de tre länder som betalar den största medlemsavgiften. De två andra är föreningarna i Tyskland och Japan. Svenska Läkare mot Kärnvapen har genom åren specifikt stöttat den kärnvapeninriktade delen av IPPNW:s arbete.

IPPNW STYRELSEMÖTE HAVANNA

I november 2016 hölls ett styrelsemöte i Havanna, Kuba där Gunnar Westberg och Åsa Lindström deltog från Svenska Läkare mot Kärnvapen. Svenska Läkare mot Kärnvapen har inte under verksamhetsåret haft någon representant i styrelsen men har sedan länge ändå oftast haft någon representant på styrelsemöten för att följa arbetet och till viss mån påverka dagordningen.

NORDISKT OCH EUROPEISKT SAMARBETE

Svenska Läkare mot Kärnvapen har goda kontakter med den norska föreningen Norske Leger mot Atomvapen. Föreningens tidskrift Läkare mot Kärnvapen är medlems-tidning även för vår danska systerförening Danske Læger mod Kernevåben. Åsa Lindström håller kontakt med den europeiska regionala gruppen genom vice-presidenten Angelika Claussen, Tyskland och deltog på europeiskt Sky-pemöte 27 september 2016.

DEMONSTRATION I BÜCHEL, TYSKLAND

Gunnar Westberg deltog i den tyska föreningens demonstration vid Natos kärnvapenbas i Büchel. Där finns 20 kärnvapen av typ B 61, som vid krigshot skall överföras till tyska flygvapnet. Man har ofta demonstrationer där vilket ger tillfälle till undervisning och rekrytering av studenter. Modernisering av bomberna planeras för att göra dem mer användbara vid en "begränsad" konflikt på den "europeiska scenen"

MOSKVA

I februari deltog en delegation från Svenska Läkare mot Kärnvapen tillsammans med flera andra europeiska IPPNW-föreningar på symposium på Ryska vetenskapsakademien, arrangerat av Pugwash och IPPNW i Ryssland. Symposiet innehöll föreläsningar om kärnvapnens effekter och om olika politiska processer. Simultant hölls även möten med regeringsrepresentanter av några få personer ur IPPNW:s delegation. Svenska Läkare mot Kärnvapen har sedan flera år tillbaka god kontakt med ryska IPPNW och understödde deras Moskvakontor under många år. Detta möte var det första i Moskva på många år och gamla kontakter återknöts.

INTERNATIONAL CAMPAIGN TO ABOLISH NUCLEAR WEAPONS – ICAN

ICAN är en global civilsamhälleskoalition som består av fler än 460 partnerorganisationer i över 100 länder världen över. ICAN bildades av IPPNW 2007 och står nu på egna ben. ICAN har varit centralt i skapandet av den nya diskursen kring kärnvapen, till att fokusera på kärnvapnens katastrofala humanitära effekter och i hela processen från att skapa globalt stöd för det humanitära initiativet till FN-konventionen om kärnvapenförbud som antogs 7 juli 2017.

Svenska Läkare mot Kärnvapen har haft en plats i ICAN:s internationella styrgrupp (International Steering Group - ISG) sedan 2012 och gruppen möts via Skype varannan vecka. Josefin Lind är representant från föreningen och Clara Levin är ersättare.

Styrgruppen har under verksamhetsåret träffats för planering och strategi under två dagar i Utrecht december 2016.

ICAN YOUTH ACADEMY I PARIS

David Victorin, studentrepresentant i styrelsen deltog på en ungdomskonferens i Paris som organiserades av ICAN i Frankrike. Det var ett välorganiserat möte som hölls under fyra dagar med flera intressanta och kunniga talare.

ATOMBOMBSPODDEN

Den största nyheten för studentarbetet under detta år är definitivt lanseringen av en podcast som har fått namnet Atombombspodden. Den finns på soundcloud.com och i skrivande stund finns fem avsnitt på ca 20 min vardera. De tre första avsnitten handlar om kärnvapnens historia och ett antal "close calls" med Gunnar Westberg och studentrepresentant David Victorin. De två senare består av intervjuer med Carlos Umaña Silesky, läkare och ordförande för IPPNW Costa Rica respektive Beatrice Fihn av David Victorin direkt från FN i New York.

LESSONS FROM OTHER PROCESSES – SEMINARIUM I OSLO

Clara Levin representerade föreningen i Oslo den 22 september då ICAN Norge anordnade ett seminarium om olika lärdomar från processerna med att förbjuda klustervapen och anti-personella minor.

FÖRSTA UTSKOTTET

Första utskottet under FN:s generalförsamling träffas i mitten av oktober varje år för att diskutera kärnvapenedrustning. Svenska Läkare mot Kärnvapen har sedan flera år funnits på plats under dessa diskussioner för att både påverka, stärka vårt nätverk, vidareutbilda och för att rapportera om vad framförallt Sverige gör och inte gör. Det är i första utskottet som många viktiga resolutioner om det humanitära initiativet och kärnvapenförbud har lagts fram. Under första utskottet 2016 deltog Josefin Lind och Clara Levin som föreningens representanter och samverkade med ICAN på plats. En resolution om att inleda för-

handlingar om ett kärnvapenförbud under 2017 antogs i utskottet och sedermera i generalförsamlingen med stor majoritet, 123 röster för, 38 emot och 16 som avstod. Föreningen träffade svenska delegationen både före och under första utskottet.

NPT PREPCOM I WIEN

I maj 2017 hölls den första förberedande kommittén (PrepCom) för 2020 års översyn av Icke-spridningsavtalet, NPT. Clara Levin och Jane Földes från kontoret deltog tillsammans med Birgitta Kastlund från styrelsen. De träffade bland annat den svenska delegationen på plats.

INTERNATIONELLT STÖD

Under verksamhetsåret har Svenska Läkare mot Kärnvapen finansierat flera internationella kollegors resor och uppehållen för viktiga möten samt även flera internationella processer och aktiviteter:

- Carlos Umaña Silesky från IPPNW Costa Rica: Första utskottet i New York oktober 2016, internationella styrelsemötet i Havanna november 2016, marssessionen samt juni-julisessionen av förbudsförhandlingarna i New York.
- John Loretz från IPPNW:s huvudkontor i Boston: ICAN ISG-möte i Utrecht.
- Anastasia Medvedeva från IPPNW Ryssland: Internationella styrelsemötet i Havanna november 2016.
- Bob Mtonga från IPPNW Zambia: Delar av ICAN ISG-möte i Utrecht.

ÅRSRAPPORTER FRÅN LOKALFÖRENINGAR

STOCKHOLM

Protokollförda arbetsmöten har hållits 6 gånger under verksamhetsåret: 2016: 11/10, 15/11. 2017: 26/1, 29/3, 16/5, 28/8. Möteslokal Läkarförbundet, Villagatan.

Årsmöte 2016

Vid årsmötet 11/10 2016 beviljades styrelsen ansvarsfrihet för verksamhetsåret 1/9 2015-31/8 2016. Bokslut visade en kassabehållning på 37 862,10 kr. Följande val av styrelse för det kommande verksamhetsåret gjordes: Ordförande: Leonore Wide, vice ordförande: Gösta Alfvén, kassör: Karin Wrangsjö, övriga ledamot: Meit Krakau, Eva Petersson (associerad medlem). Sekreterare alternerande. Studentrepresentant: vakant. Revisorer: Bengt Erik Ginsburg och Erland Richardson. Valberedning: Carin Odhner, Anne-Maria Snellman.

Löpande aktiviteter under verksamhetsåret:

Under året har ett flertal av Stockholmsgruppens aktiviteter skett i samarbete med Josefin Lind (generalsekreterare) och Clara Levin (projektledare) som arbetar på Svenska Läkare mot Kärnvapens kansli på Norrtullsgatan 45 i Stockholm.

Fortsatt stöd till ICAN, (International Campaign to Abolish Nuclear Weapons) med fokus på bland annat "Don't Bank on the Bomb". Vid arbetsmötet i januari beslöts att skicka ett bidrag på 10 000 kr till ICAN inför förbudshandlingarna.

Leonore Wide är tillsammans med Josefin Lind kontaktperson för Svenska Läkare mot Kärnvapen för riksdagsnätverket mot kärnvapen.

Stockholmsföreningen deltar aktivt i "Nätverket för kärnvapenedrustning" genom Leonore Wide (ordförande) och Meit Krakau.

Stockholmsföreningens medlemmar är representerade i riksföreningens styrelse, Meit Krakau som sekreterare, Leonore Wide som koordinator, Gösta Alfvén som suppleant. Carin Odhner är sammankallande i valberedningen.

2016

5 oktober. Seminarium ABF-huset, arrangör: Nätverket för kärnvapenedrustning och ABF Stockholm. Tema: "Varför avstod Sverige från kärnvapen?". Talare: Professor Thomas Jonter, Stockholms universitet och Stellan Andersson, historiker, tidigare föreståndare vid Arbetarrörelsens Arkiv. Meit Krakau och Leonore Wide var huvudansvariga för seminariet.

2017

30 januari. Seminarium ABF-huset, arrangör: Nätverket för kärnvapenedrustning och ABF Stockholm. Tema: Förbud mot kärnvapen. Talare: Eva Walder, Sveriges nedrustningsambassadör, UD, Henrik Salander tidigare nedrustningsambassadör, Beatrice Fihn, generalsekreterare ICAN. Meit Krakau och Leonore Wide var huvudansvariga.

8 maj. Leonore Wide deltog i ett Pugwashseminarium om Nordkoreas kärnvapen.

23 maj. Uppvaktning på Nederländernas ambassad av Gösta Alfvén, Carin Odhner och Josefin Lind.

30 maj: Seminarium "Ett förbud mot kärnvapen inom räckhåll", arrangör Nätverket för kärnvapenedrustning och ABF Stockholm. Talare Eva Walder UD, Tarja Cronberg SIPRI och Finlands Fredsförbund, och Josefin Lind Svenska Läkare mot Kärnvapen. Meit Krakau och Leonore Wide var huvudansvariga för seminariet.

Stockholm 6 oktober 2017

Karin Wrangsjö

GÖTEBORG

Svenska Läkare mot Kärnvapen arbetar i Göteborg med Yrkesgrupper mot kärnvapen och för fred, YMK. Vi arbetar också med Fredsam, som är samarbetsorganisation för alla Göteborgs fredsföreningar.

Vid Bokmässan i september 2016 hade YMK ett stånd där vi bl.a. samlande in namn till regeringen för att Sverige skulle arbeta för ett avtal som förbjuder kärnvapen. Vi fick in mer än 1000 namn. Vid namninsamlingen uppstår givande och intressanta samtal där vi kan förklara våra synpunkter. Vi delade ut informationsmaterial beträffande kärnvapenförbudet och kärnvapnens effekter.

Vi arrangerade vid bokmässan tre seminarier. Jan Öberg talade på stora scenen om "Varför talar man inte om kärnvapen?" Ämnet var "rätt i tiden" eftersom bokmässans tema var Yttrandefrihet. Jan Öberg menade att där finns starka intressen, i media, i vapenindustrin, i akademien som vill undvika diskussion om atomvapnen.

Gunnar Westberg och Karin Utas Carlsson talade om "Close calls", tillfällen då vi varit nära ett kärnvapenkrig.

Maj Britt Theorin och Gunnar Westberg diskuterade i ett seminarium som samarrangerats med Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet om "Hur blir vi av med kärnvapnen".

YMK arrangerade traditionsenligt ett högtidlighållande av Hiroshimadagen. I år talade Svenska Läkare mot Kärnvapens generalsekreterare Josefin Lind om det just färdigställda avtalet om förbud mot kärnvapen. Hennes genomgång av detta ganska komplicerade avtal, dess tillkomst och framtid, uppskattades mycket. Ett brev till Regeringen avgick med uppmaning att rösta för och arbeta för avtalet.

En epost-lista har upprättats med namn på medlemmar i Göteborgsområdet som angett sig vara intresserade av den lokala aktiviteten.

—————
Göteborg 10 oktober 2017
Gunnar Westberg

SKÅNE

Christina och Klas Lundius har genom åren besökt ett stort antal Rotaryklubbar och informerat om föreningens verksamhet. Det finns mer än 500 Rotaryklubbar i Sverige och alla har veckomöten med föredrag. Vi har tillsammans hållit 6 föredrag i år, i vissa fall för flera klubbar. Dr Lown var i början av 80-talet inbjuden till Rotarys världskonvent och vår nuvarande Co-President Ira Helfand har haft liknande kontakter på central nivå och planerar för ett nytt möte nästa sommar i hopp om att få ett närmre samarbete mellan IPPNW och Rotary.

Birgitta Kastlund har haft kontakter med flera fredsföreningar på lokal nivå, där profilering av kärnvapnens speci-

ella och övergripande problematik av medicinska, humanitära och klimathotande konsekvenser belysts. Det kan handla om

– Att vara personlig kunskapskälla för detta vårt läkarmedierade uppdrag i Svenska Läkare mot Kärnvapen. Exempelvis har Birgitta varit engagerad med direkt temaprogram kring "Kärnvapen och Svenska Läkare mot Kärnvapens arbete" i olika sammanhang.

– Att genom dessa kontakter kunna sammanföra ambitionen att arbeta långsiktigt för ett förändringsarbete inom ett viktigt engagemansområde till ett nödvändigt skydd av frihet från kärnvapenkatastrof.

—————
Christina Vigre Lundius och Klas Lundius samt
Birgitta Sahlström Kastlund
Perstorp/Lund 27 oktober 2017

ÖREBRO

För att hedra offren för atombomberna i Japan har fredsföreningarna i Örebro sedan 1995 satt ut tända japanska ljuslyktor på Svartån klockan halvtio på kvällen den 6 augusti. I år fick vi lyssna till fiolmusik i folkviseton från två spelmän medan lyktorna varsamt sattes ut på vattnet från en kanot. Dessförinnan hade kommunstyrelsens ordförande Agneta Blom talat till en åhörarskara på bortåt 70 personer.

"Man kan inte två sina händer även om man inte uppfunnit och brukat bombplan eller gas" skrev Elin Wägner i Tidevarvet 1936. Så skrev vi i insändaren till Nerikes Allehanda och bad läsarna uppmärksamma att 122 stater skrivit på ett förslag till konvention som förbjuder kärnvapen. Det skedde 7 juli i New York. Nu gäller det att få konventionen ratificerad, efter hand även av kärnvapenmakterna.

—————
Örebro 7 september 2017
Ingrid Brånvall

DAVID OCH ATOMBOMBSPODDEN

intervju av Clara Levin

David Victorin är studentrepresentant i föreningen Svenska Läkare mot Kärnvapen även om titeln studentrepresentant just nu är lite missvisande eftersom David snart är klar med sin AT-tjänstgöring på Varbergs sjukhus. Vi ställde några frågor till honom angående Atombombspodden som han driver i föreningens namn sedan 2016.

Hur började idén till Atombombspodden?

Idén till en podcast började gro på ett vårmöte i Mjölby 2016. Där pratade vi om att poddar är en bra form för att sprida information som är lätt att ta till sig. På mötet pratade vi om close calls och vad det faktiskt innebär och efter det startade jag podden för att jag ville lära mig mer och sprida kunskapen. De första avsnitten spelades in med Gunnar Westberg, styrelsemedlem, och handlade just om close calls.

Det roligaste med att spela in en podd för mig som amatör är att det är relativt lätt att få till tekniken med någorlunda bra kvalitet. Det bidrar till att jag istället kan lägga energin på att utveckla innehållet i podden och fundera på målgruppen.

Berätta mer om vad som är spännande och intressant med att spela in en podd?

Sedan starten har jag spelat in åtta avsnitt, varav sex är klippta och ligger uppe för lyssning på Soundcloud.

Det mest spännande avsnittet tror jag är det med Beatrice Fihn, generalsekreterare för ICAN. Det är det avsnittet som jag är mest nöjd med och tycker är mest intressant. Hon gav en personlig beskrivning av sitt engagemang och vilken framtid hon ser framför sig med möjligheter och svårigheter. Vi spelade in avsnittet när vi var på FN i New York i juni, under förhandlingarna om

Det finns oerhört mycket engagemang i föreningen och jag är säker på att det finns många medlemmar och personer att prata med om intressanta frågor.

Vad tänker du om Atombombspoddens framtid?

Poddens framtid kommer att bli en utmaning, framför allt att hålla

innehållet relevant och undvika att upprepa tidigare avsnitt. Men det finns fortfarande många möjligheter! Jag har hört via en kollega att hennes sambo är en trogen lyssnare och alltid lyssnar på avsnitten samma dag som jag lägger upp dem. Sådant ger inspiration till att fortsätta!

FN:s konvention om ett kärnvapenförbud. Vid det tillfället visste vi inget om Nobelpriset och att hon skulle representera ICAN vid mottagningsceremonin, vilket jag tror ökar intresset för det avsnittet hos dem som inte var engagerade i frågan sedan tidigare.

Ett ämne som skulle vara intressant är att intervjua en person som tidigare varit en stark förespråkare för kärnvapen men som ändrat ställning, det skulle vara spännande. Om någon har något intressant att berätta som passar i poddformat så får de gärna höra av sig.

ATOMBOMBSPODDEN HITTAR DU HÄR:

[https://soundcloud.com/
user-81727048](https://soundcloud.com/user-81727048)

[www.slmk.org/blogg/kategori/
podcasts](http://www.slmk.org/blogg/kategori/podcasts)

Lästips!

KRIMINALISERA KÄRNVAPEN

Om att kriminalisera kärnvapnen handlar en essä av SLMK:s generalsekreterare Josefin Lind och mig, publicerad i en antologi från Mittuniversitetet som kan laddas ned gratis. Den inleds med Tage Danielssons ord "Freden måste komma först. Gör den inte det, min vän, kommer inget efter den." Vi har sammanställt argument och fakta för ett förbud mot kärnvapen och vi presenterar ICAN. Boken kom ut fyra dagar innan ICAN tog emot Nobels Fredspris i Oslo.

Resten av boken handlar inte om krig och fred men om andra aspekter på hållbar utveckling, t.ex. kretsloppshus. Jag fastnar för en sida om Thomas Malthus, den brittiske präst som 1798 förutspådde överbefolkning. En professor i ekologi skriver i Malthus anda: "visionen måste därför vara att vi överger begreppet 'ekonomisk tillväxt' och istället fokuserar på en utveckling där det 'goda livet' står i fokus." Vi ska angripa tillväxtparadigmet: den på naturen tärande tillväxten.

Inge Axelsson och Josefin Lind: Kriminalisera kärnvapnen. Sid 101–107 i Hållbarhetens många ansikten – samtal, forskning och fantasier. Redaktörer: Edith Andresen, Gustav Lidén, Sara Nyhlén. Mittuniversitetet 2017.

Inge Axelsson

På gång

DATASKYDDSFÖRORDNINGEN ERSÄTTER PERSONUPPGIFTLAGEN (PUL), VAD BETYDER DET FÖR DIG?

Den 25 maj 2018 börjar dataskyddsförordningen (GDPR, General data protection regulation) att gälla. Den kommer att ersätta den nuvarande personuppgiftslagen (PuL). Dataskyddsförordningen blir en bindande EU-förordning där vi som organisation kan bli föremål för sanktioner på upp till 4% av vår totala omsättning. Därför är vi angelägna om att informera om hur vi lagrar och hanterar personuppgifter.

Vi har i våra register inga uppgifter som Dataskyddsinspektionen definierar som "känsliga", och personnummer endast på dem som betalar avgifter eller skänker gåvor via autogiro eftersom bankgirocentralen kräver detta. De uppgifter vi har i vårt register finns där för att vi ska kunna komma i kontakt med dig som medlem, stödperson eller prenumerant, genom brev, e-post eller i undantagsfall telefon.

Det vi kan komma att använda personuppgifter till är exempelvis att skicka ut anmodan om att betala medlemsavgift och/eller skänka en gåva, för att skicka tidskriften Läkare mot Kärnvapen, för övriga utskick i informations- eller insamlingsssyfte eller för erbjudanden om att engagera sig aktivt lokalt/nationellt, samt för inbjudningar till möten/seminarier etc.

Den rättsliga grund vår behandling av personuppgifter vilar på är "berättigat intresse".

Vi kommer aldrig att lämna ut personuppgifter till tredje part förutom till de tryckerier, ev. IT-support el liknande vi använder oss av för att nå ut till medlemmarna, och som vi har skrivit avtal med, allt i syfte att öka möjligheten till kontroll över de personuppgifter vi hanterar.

Vi är därför skyldiga att informera alla dem, vars personuppgifter vi hanterar om vilka rättigheter man har, exempelvis att begära registerutdrag för att se vilka uppgifter vi har registrerade, vidare att när som helst kunna begära att vi raderar alla uppgifter och att meddela vad vi får göra med uppgifterna och vilka som får ha tillgång till dem. Om någon anser att vi har hanterat personuppgifter på ett felaktigt sätt går det alltid att kontakta oss på info@slmk.org /08-400 20 483 och/eller Dataskyddsinspektionen på dataskyddsinspektionen@dataskyddsinspektionen.se med eventuella klagomål.

Genom att betala din medlemsavgift eller skänka en gåva godkänner du dessa villkor som vi även kommer att sammanfatta i de utskick vi gör.

Läs gärna mer om den nya dataskyddsförordningen (GDPR) på www.dataskyddsinspektionen.se

NPT PREPCOM OCH ICAN CAMPAIGNERS MEETING

I slutet av april äger den andra förberedande kommittén av icke-spridningsavtalet (NPT PrepCom) rum. Denna gång möts statsparterna på FN i Genève 23 april till 4 maj. I samband med NPT-konferensen anordnar ICAN ett kampanjmöte den 21-22 april. Är du intresserad av att åka till Genève? Kontakta info@slmk.org med din intresseanmälan.

ALMEDALEN

Första veckan i juli går Almedalsveckan i Visby av stapeln. I år är det femtio år sedan Olof Palme höll det första talet i Almedalen och det är valår, vilket innebär att det kommer att vara mycket aktiviteter. Vi i Läkare mot Kärnvapen kommer att vara på plats i Visby och anordna två seminarier och två aktioner. Mer information kommer på hemsidan inom kort, www.slmk.org.

Detta har hänt

FREDSPRISET I SVERIGE

Den 13 december var Josefin Lind och Beatrice Fihn inbjudna att tala på Uppsala universitet i en av universitetets Nobelföreläsningar. I samtalet deltog även Ognjen Gogic, masterstudent och Rotary Peace Fellow vid

att redogöra för den svenska regeringens hållning och planer. Man har ju tillsatt en utredning som ska avge sin rapport 31 okt men vill under tiden satsa på andra nedrustningsvägar.

Hans Blix, tidigare utrikesminister och generaldirektör för IAEA, gick igenom viktiga punkter i avtalstexten och såg inget hinder för att Sverige skulle kunna signera. Josefin Lind, SLMK, förde med skärpa fram NGO - synpunkter i dialog med de andra talarna. Laura

Lodenus, verksamhetsledare för Finlands Fredsförbund redogjorde för vilka reaktioner avtalet väckt i Finland, som ju valde att inte delta i förhandlingarna och som står längre ifrån att signera avtalet än vad Sverige gör. Därefter följde ett stort antal engagerade frågor och synpunkter från publiken. Samtalsledare var Gabriella Irsten, IKFF.

Glädjande nog var antalet deltagare i seminariet rekordstort, hela 125 intresserade personer hade infunnit sig.

Leonore Wide

ÅRSMÖTET

Föreningens årsmöte hölls den 20 januari på Nordiska folkhögskolan i Kungälv. Styrelsen omvaldes och till föreningens ordförande omvaldes Andreas Tolf. Efter årsmötet talade Stellan Vinthagen, professor i ickevåld och civil olydnad, om kärnvapen och motstånd. En föreläsning som gav inspiration och kraft att fortsätta utmana kärnvapenstaterna och fortsätta arbetet för en kärnvapenfri värld.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

▲ Peter Wallensteen, Beatrice Fihn, Josefin Lind och Ognjen Gogic under Nobelföreläsningar på Uppsala Universitet.

Uppsala universitet. Samtalet modererades av Peter Wallensteen. Det var en öppen och intressant diskussion om ICAN, möjligheter för FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen och sätt att arbeta framåt. I publiken satt 600 studenter och andra engagerade personer och lyssnade ivrigt.

Samma dag deltog Josefin Lind och Beatrice Fihn i ett panelsamtal i riksdagen tillsammans med Olle Thorell (S) och Sofia Arkelsten (M). Samtalsledare var förste talmannen Urban Ahlin.

Den 19 december var Andreas Tolf och Beatrice Fihn inbjudna till statsministern på lunch. Inbjudna till lunchen var bland annat utrikesminister Wallström, Hans Blix och Sveriges nedrustningsambassadör Eva Walder.

SEMINARIUM PÅ ABF

Kärnvapenförbudet – hur avancerar processen? var titeln på ett seminarium som den 30 jan ordnades på ABF i Stockholm av Nätverket för kärnvapen nedrustning och ABF. Nedrustningsambassadör Eva Walder inledde med

MINNESORD EBBA NEANDER BONDESTAM

Ebba Neander Bondestam, aktiv i SLMK sedan starten i början av 1980-talet, avled den 8 jan 2018 i Örebro. Hon sörjs närmast av fyra barn, samt barnbarn och barnbarnsbarn. Ebba blev 98 år. Hon arbetade som barnpsykiater i Lidköping och Skövde.

Ebba var en eldsjäl som bar SLMK:s mål – en kärnvapenfri värld – nära sitt hjärta i mer än tre decennier. Hon var aktiv i riksstyrelsen, under många år medlemsansvarig. Hon deltog i många av IPPNW:s internationella kongresser och blev djupt gripen, när hon 1989 i Hiroshima vandrade genom atombombsmuséet och sedan upplevde Barnens fredsmonument med dess färgglada papperstranor.

I SLMK:s lokalgrupp i Örebro var Ebba ute i många skolor och berättade om kärnvapnens medicinska konsekvenser. Hon har beskrivit den tacksamhet många elever uttryckte över att träffa en vuxen som talade klartext om den oro de kände inför kärnvapnen. Hon ingav dem hopp. I många år ansvarade Ebba för minnesceremonin i Örebro på Hiroshimadagen, med lyktnedläggning i Svartån, musik och tal som uppmanade till arbete för en kärnvapenfri värld.

Ebba var en positiv och social person, engagerad, klar och tydlig med stor integritet, och hon var aldrig rädd att stå upp för sin åsikt eller protestera mot något som hon ansåg vara fel. Hon var in i det sista intresserad av arbetet i SLMK, hon gladdes när förbudskonventionen mot kärnvapen skrevs under i somras, och hon firade ICAN:s fredspris i höstas. Ebba var en viktig person i SLMK under många år och vi minns henne med glädje och tacksamhet.

Leonore Wide

NY HEMSIDA FÖR ICAN SVERIGE

Kolla in ICAN Sveriges nya hemsida, www.icanw.se!

DOMEDAGSKLOCKAN STÅR NU PÅ 23.58

Den amerikanska tidskriften *Bulletin of the Atomic Scientists* har sedan 1947 en domedagsklocka på omslaget. En grupp av vetenskapsmän och diplomater, the Science and Security Board, konsulterar andra vetenskapsmän inklusive 15 Nobelpristagare och bestämmer sedan i januari varje år vilken tid minutvisaren ska peka på. Den 25 januari i år bestämde gruppen att flytta minutvisaren från 2 ½ till 2 minuter före midnatt. Så nära midnatt har visaren bara varit en gång tidigare, 1953–1960 under kalla krigets kallaste år, då den också visade på 23.58. Gruppen menar att risken för kärnvapenkrig, avsiktligt eller på grund av felbedömningar, har ökat under 2017, på grund av konflikterna mellan USA, Ryssland och Nordkorea och upprustning av kärnvapenstyrkorna

<https://thebulletin.org/2018-doomsday-clock-statement>

LARMET OM MISSILER PÅ VÄG MOT HAWAII

Den 13 januari 2018 fick befolkningen på Hawaii ett telefonlarm: "BALLISTIC MISSILE THREAT INBOUND TO HAWAII. SEEK IMMEDIATE SHELTER. THIS IS NOT A DRILL." ("Ballistiska missiler på väg mot Hawaii. Uppsök omedelbart skyddsrum. Detta är inte en övning.") Panik utbröt bland många invånare men också bland personalen på myndigheten som ska varna för fientliga attacker: larmet var falskt men ingen visst hur man skulle återkalla det. Först efter 38 minuter lyckades man sända en dementi.

William J. Perry (född 1927) är matematiker, ingenjör, affärsman, politiker, tänkare och författare. Han hade ledande befattningar i försvarsdepartementet under Jimmy Carter och var försvarsminister i USA under Bill Clinton 1994–1997. Han skrev nyligen: "Som tidigare försvarsminister är mitt råd att vi behandlar Hawaii-incidenten inte som ett falsklarm utan som ett riktigt larm. Den visar på en påtaglig risk att ett mänskligt eller tekniskt fel – eller någon ödesdiger kombination av de två – kan sluta med en fasansfull kärnvapenkatastrof."

På Hawaii var det en enskild person som klickade på fel alternativ på en rullgardinsmeny på en dator. Det var ett ärligt misstag. Men vad händer om en örlig individ kommer in i systemet? Perry räknar upp möjliga orsaker till en kärnvapenkatastrof: den kan orsakas av en mentalt störd eller ondskefull operatör, datorhaveri, en hackerattack från en ondskefull person eller en hackerattack från en fientlig regering.

Perry berättar om vad som öppnade hans ögon för risken för kärnvapenkrig av misstag:

"Som tjänsteman i Pentagon år 1979 väcktes jag mitt i natten av en vakthavande officer i flygvapnet som rapporterade att hans datorskärm visade hundratals sovjetiska missiler på väg. Under ett fasansfullt ögonblick trodde jag att en nukleär ragnarök var på gång men han försäkrade mig snabbt att det var ett oförklarad tekniskt fel."

Perry fortsätter: "Vid många tillfällen var det nära ögat men vi överlevde tack vare god ledning och – i oroande hög grad – ren tur. Vi kan inte alltid räkna med denna goda tur... Vi behö-

ver i stället åter engagera ryssarna för att på olika vägar minska kärnvapenrisker för oss båda. Vi behöver överge policyn launch on warning och vi behöver omdisponera våra avskräckningsstyrkor och föra dem till mark- och sjöstyrkor som inte ligger under launch on warning. Alla dessa åtgärder kommer att bli svåra att genomföra men de tänkbare följderna av ett misslyckande är så stora att det är vårt ansvar att ge dem högsta prioritet."

William J. Perry. *The Terrifying Lessons of Hawaii's Botched Missile Alert*. Politico January 15, 2018.

DAGS ATT SLUTA BALANSERA PÅ DEN NUKLEÄRA SLAKA LINAN

"Jag har en lösning på den nordkoreanska situationen. Lyckligtvis löser den också alla andra problem. Vi förbjuder alla kärnvapen. Eliminera dem. Orealistiskt, säger du kanske. I juli 2017 ställde 122 länder sig bakom ett nytt FN-avtal som förbjuder kärnvapen. Vi har nu en stomme för en internationell norm som gör dessa vapen inte till en symbol för styrka utan till en symbol för skam. Många sade att förbud mot kemiska vapen, biologiska vapen, landminor och klustervapen var omöjligt. Men det blev förbud. Dessa exempel visar att förbud kan bli verkliga.

Regeringar svarar inför folket och folk vet att kärnvapen inte är vettiga. USA, Ryssland och Kina ställde inte upp på avtalen mot landminor eller klustervapen men de ändrade sin politik eftersom utvecklingen gjorde vapnen oacceptabla. Vi kan också ändra kärnvapenpolitiken. Och vi måste därför att alternativet är helt enkelt att vänta på att kärnvapen används. Det är skrämmande och hade varit det även om

Nordkorea inte hade kärnvapen. En skurkregering med fingret på avtryckaren är inte det enda hotet. Hur kommer kärnvapenavskräckning att hindra terrorister från att stjäla kärnvapen eller attackera baser? Hur kommer den att hindra hackers från att kapa kärnvapen? Så länge kärnvapnen existerar finns risken att de kommer att användas. Hur länge kan vi balansera på den nukleära slaka linan innan vi faller?"

Beatrice Fihn, Financial Times January 7, 2018

Beatrice Fihn (född i Göteborg 1982) är executive director, the International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, mottagare av Nobels Fredspris 2017

DONALD TRUMPS FÖRSTA NUCLEAR POSTURE REVIEW, ETT SKRÄMMANDE DOKUMENT

USA:s nya strategiska kärnvapenstrategi, NPR 2018, visar behovet av ett förbud! Så här skulle man kunna sammanfatta nyheterna i den nya amerikanska kärnvapenstrategin, Nuclear Posture Review, som publicerades i februari av den amerikanska regeringen:

- **Vi kan utkämpa och vinna ett begränsat kärnvapenkrig**
- **Vi är beredda att använda kärnvapen mot en attack med konventionella vapen**
- **Vi kan komma att överväga användning av kärnvapen mot ett kärnvapenfritt land**
- **Vi bryr oss inte om våra skyldigheter enligt icke-spridningsavtalet NPT, Art VI**
- **Vi bekymrar oss inte om klimat-effekter av kärnvapenkrig**

På flera ställen i NPR 2018 nämns att kärnvapen kan användas som avskräckning av eller vedergällning mot en attack med konventionella vapen. Det anges att allvarlig skada av USA:s infrastruktur skulle kunna vara skäl till kärnvapenanvändning. Detta är kanske den mest oansvariga och det mest irrationella elementet i den nya politiken. Den amerikanska ledningen skulle alltså vara beredd att använda kärnvapen mot ett land som antas ha utfört en cyberattack. En orimlig och, naturligtvis, illegal handling.

▲ Beatrice Fihn, generalsekreterare för ICAN, skrev den 7 januari en artikel i Financial Times om att det enda sättet att förhindra kärnvapenspridning är att eliminera och förbjuda kärnvapen. Det är något som vi kan göra inom vår livstid och det är ett realistiskt mål.

USA:s mycket stora överlägsenhet beträffande konventionella vapen jämfört med varje tänkbar fiende skulle göra användning av kärnvapen onödigt både gentemot kärnvapenfria stater och kärnvapenstater som inte använt kärnvapen mot USA. Vilken nytta skulle USA annars ha av sin överlägsenhet?

Ingenstädes i NPR nämns den stora överlägsenheten i konventionella vapen hos USA och Nato, jämfört med Ryssland. Ingenstans noteras att USA:s militära budget är åtta gånger större än Rysslands, inte heller att denna under de senaste två åren minskat kraftigt.

Ingenstädes i NPR talar man om klimatkonsekvenser av kärnvapenkrig. President Reagan sade att "kärnvapenkrig kan inte vinnas och får inte utkämpas". Seger i ett stort kärnvapenkrig betyder självmord, segraren svälter ihjäl tillsammans med större delen av, eller hela, mänskligheten. Dokumentet är farligt, oansvarigt och naivt. Det föreslår att vi förbereder oss för ett nukleärt, småskaligt kärnvapenkrig, som skulle kunna begränsas. Och det behandlar kärnvapen och kärnvapenkrig som vanliga vapen och vanligt krig, inte som medel för folkmord, kanske utrotningen av mänskligheten, omnicid.

NPR visar att ett förbud mot kärnvapen är ännu viktigare än vi tidigare vetat. Kärnvapentröskeln kommer att sänkas, risken för ett kärnvapenkrig ökar.

Gunnar Westberg

<https://www.defense.gov/News/SpecialReports/2018NuclearPostureReview.aspx>
Utförligare artikel finns på <https://slmk.org/blogg>

FLERA FONDER AVVECKLAR SINA INVESTERINGAR I KÄRNVAPENBOLAG

Den största pensionsfonden i Nederländerna, Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), meddelade i januari att de kommer att avsluta investeringar i kärnvapen. Enligt ABP har FN:s konvention om ett förbud mot kärnvapen varit den avgörande faktorn fondens beslut att avveckla alla investeringar i bolag kopplade till kärnvapen.

Även den statliga norska oljefonden har tagit avstånd från bolag kopplade till kärnvapen. Bara några dagar efter att ABP gick ut med att de skulle sluta investera i kärnvapen kom nyheten att den norska oljefonden svartlistar bolag kopplade till kärnvapen.

Under hösten 2017 meddelade även Nobelkommittén att de ska avveckla sina investeringar i bolag kopplade till kärnvapen och hänvisade i sitt beslut till årets fredsprismottagare ICAN.

ORGANISATIONER MOT KÄRNVAPEN

SVENSKA LÄKARE MOT KÄRNVAPEN - SLMK

Vi är den svenska sektionen av International Physicians for the Prevention of Nuclear War (IPPNW) som är en bred internationell organisation med 150 000 medlemmar, som har en kärnvapenfri värld som gemensamt mål. I Sverige är vi idag nästan 2 600 läkare och medicinstudenter som är medlemmar. Dessutom har vi associerade medlemmar från yrkesgrupper som liksom läkare vill värna liv och hälsa, nämligen tandläkare, forskare, ingenjörer, sjuksköterskor, sjukgymnaster och biomedicinska analytiker.

Både Svenska Läkare mot Kärnvapen och IPPNW är politiskt och religiöst obundna organisationer med målet att avskaffa kärnvapnen genom att sprida saklig information om vapnens medicinska effekter.

Som medlem får du tidningen Läkare mot Kärnvapen 4 gånger/år. Det är den enda svenska tidskriften om kärnvapen.

Vårt arbete finansieras till ca 80 % av medlemsavgifter. Utan detta stöd skulle vi inte kunna agera så självständigt och vetenskapligt trovärdigt som vi gör idag. En stark röst för de humanitära och medicinska nedrustningsargumenten är nödvändig i dagens kärnvapendebatt. Vi är den rösten, tack vare en engagerad läkarkår. Medlemsavgiften är 290 kr/år för läkare och 200 kr/år för associerade medlemmar. Alla studenter betalar 100 kr/år. Bankgiro 901-0901.

Du hittar oss på webben: www.slmk.org eller facebook.com/SLMK.1981

Som associerad medlem deltar du i verksamheten och har samma förmåner som ordinarie medlemmar, med den enda skillnaden att du inte kan inneha en styrelsepost.

INTERNATIONELL KAMPANJ FÖR ETT KÄRNVAPENFÖRBUD

I Sverige medverkar elva stora freds- och miljöorganisationer i ICAN som drivs av initiativtagaren Svenska Läkare mot Kärnvapen.

www.icanw.org | facebook.com/icanw.org | [Twitter @nuclearban](https://twitter.com/nuclearban)

DANSKE LÆGER MOD KERNEVÅBEN - DLMK

Bestyrelsen består af: Klaus Arnung (formand), Niels Dahm (kasserer), Alexandra Schou (International Councillor), Adeel Riaz Ahmed (web-master), Povl Revsbech (sekretær) og Sarah Byberg. Bent Pedersen er revisor.

DLMK, e-mailadresser och telefonnummer:

Alexandra Schou, København, alixschou@hotmail.com
Niels Dahm, Faaborg, 62618361, dahm@avernak.dk
Povl Revsbech, Brabrand, 86264717, povl.revsbech@gmail.com
Adeel Riaz Ahmed, Albertslund, 23370484, adeel165@yahoo.com
Klaus Arnung, Vedbæk, 45661181, k.arnung@dadlnet.dk
Sarah Byberg, København, 50247452, sabyberg@gmail.com

KANSLI

Generalsekreterare

Josefin Lind
08-400 204 83
0738-03 05 07
josefin.lind@slmk.org

Ekonomi- och medlemsansvarig

Cerese Olsson
08-400 204 83
cerese.olsson@slmk.org
medlem@slmk.org

Projektledare

Clara Levin
076-017 38 69
clara.levin@slmk.org

Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norrfullsgatan 45
113 45 Stockholm

Kassör

Klas Lundius
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Håkantorsmölle
281 91 Perstorp
klas.lundius@slmk.org

Bli medlem!

Bli en del av den globala läkar-rörelsen för en kärnvapenfri värld! Genom att bli medlem visar du ditt stöd för arbetet och stärker den humanitära rösten i kärnvapendebatten. Sätt in medlemsavgiften på BankGiro 901-0901 och mejla till medlem@slmk.org.

Läkare: 290 kr / år
Läkarstuderande: 100 kr / år
Associerad medlem 200 kr/ år

Har du frågor om ditt medlemskap eller vill göra en adressändring? Skicka ett mejl till medlem@slmk.org.

Du hittar oss på webben:
www.slmk.org
facebook.com/SLMK.1981

Frankeras ej
Mottagaren betalar
portot

Svenska Läkare mot Kärnvapen

SVARSPOST

20511504

110 06 STOCKHOLM

Avsändare:
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Norr tullsgatan 45
113 45 Stockholm
Sweden

Skriv under Läkaruppropet!

Fyll i formuläret på hemsidan, www.slmk.org/upprop, eller skriv/klipp ut denna talong och posta till *Svenska Läkare mot Kärnvapen, Norrtullsgatan 45, 113 45 Stockholm*. Uppropet kommer att överlämnas till regeringen i samband med att utredningen om svenskt tillträde till kärnvapenförbudskonventionen redovisas, vilket sker senast den 31 oktober 2018. Namnen kommer att publiceras på slmk.org och tas bort efter att uppropet är inlämnat.

Förnamn*

Efternamn*

Önskad titel på uppropet. (Gärna yrkestitel, sjukhus, ort, ev. akademisk titel och om du representerar en förening.)*

E-postadress*

* Obligatoriska uppgifter

Jag vill gärna bli medlem i Svenska Läkare mot Kärnvapen!

- Läkare 290 kr/år
- Läkarstudent 100 kr/år
- Som välkomstgåva vill jag gärna ha en mugg med föreningens och ICAN:s logotyp.

Postadress vid ansökan om medlemskap

Vi granskar uppgifterna innan vi publicerar dem på vår hemsida. Om du har några frågor är du välkommen att höra av dig till info@slmk.org.